

Bolj filmska kot odrska predloga

PETER RAK

Obdlanjenje v Spokanu bi lahko še najbolje opredelili kot prizor. Ena sama nepretrgana sekvenca interierja, v katerem se kristalizira stanje, ki je zastavljeno navidezno fabulativno, vendar se pravzaprav ne zgodi nič, vse ostane v okvirih fiktivnega konteksta.

Pravzaprav gre za simulacijo drame, ki se vrti v krogih alogičnosti, ki istočasno gradi in sesuva naracijo, tako da pravzaprav ni nič nenavadnega, da so ta tekst pogosto primerjali s Tarantinovim Šundom.

Ne glede na dramatikovo irsko poreklo je atmosfera povsem ameriška. Najprej zahvaljujoč veristični scenografiji motelske sobe (Branko Hojnik), vključno s posrečenim uvodnim svetlobnim učinkom z lučjo in ventilatorjem, kostumografiji Maje Ballund, latentne in stvarne napetosti ter nasilnih izbruhov, ki temeljno opredeljujejo sodobno ameriško noir sceno, predvsem pa zaradi lapidarnega obscenega jezika, polnega psov, vulgarizmov ter politične in vsakršne druge nekorektnosti. Alegorija edine danes mogoče konverzacije ali zgolj uživanje avtorja v jezikovni provokativnosti?

Verjetno oboje, predvsem pa simbolizira otrplost eksistence vseh protagonistov, ki ne najdejo omembe vrednega življenjskega cilja. In ga pravzaprav ne iščejo. Razen osrednje osebe Carmichaela, pa še njegova preokupacija je zgolj navidezna, realna ali imaginarna travma z odsekano roko se zdi zgolj izgovor za življenjsko poslanstvo ter predvsem vir strasti, ki se napaja iz jeze in besa in rezultira v prvinskem in povsem nereflektiranem sovraštvu, rasizmu in nestrpnosti.

Zelo solidno ga upodobi Bojan Umek, ki svoje obsedenosti ne stopnjuje na previsok nivo, temveč ostaja v mejah verjetnega, enako prepričljivi so tudi ostali. Tarek Rashid kot Mervyn je lucidni stoik, ki je povsem opravil z iluzijami in se predal, Minca Lorenci in Andrej Murenc kot Marilyn in Toby pa slehernika z enim samim ciljem – s takšnimi in drugačnimi ukanami preživeti dan, pri čemer je ena od ukan tudi navidezna formalna korektnost do marginalcev, obstrancev in hendikepiranih. Pravzaprav zrcalna slika današnjega vsakdana, seveda dramsko potencirana, čeprav morda nekoliko preveč linearna in simplificirana.

Režiser Matjaž Latin je svojevrsten specialist za tovrstne grobe »realistične« predstave in tudi tokrat jo je izpeljal korektno. Dinamika je hitra, besedni in fizični dvoboji ostri, suspenz ne popusti, veliko več pa iz besedila Martina McDonagha tudi ni mogoče potegniti. Celjsko gledališče z Obdlanjenjem v Spokanu nadaljuje prakso predstavljanja aktualne anglo-saksonske dramatike, kar je dobrodošlo na naši gledališki sceni, morda pa bi lahko izbrali kakšen drug McDonaghov tekst. Tokrat uprizorjeno delo je ne nazadnje po mnenju mnogih med najšibkejšimi tega tako rekoč čez noč zaslovelega avtorja, predloga je bolj filmska kot odrska, morda bi morali tudi tukaj potegniti vzporednico s Tarantinovim Šundom.

OCENA

Gledališka uprizoritev

Martin McDonagh:
Obdlanjenje v Spokanu
režija Matjaž Latin
SLG Celje
uprizoritev 21. 3. 2012